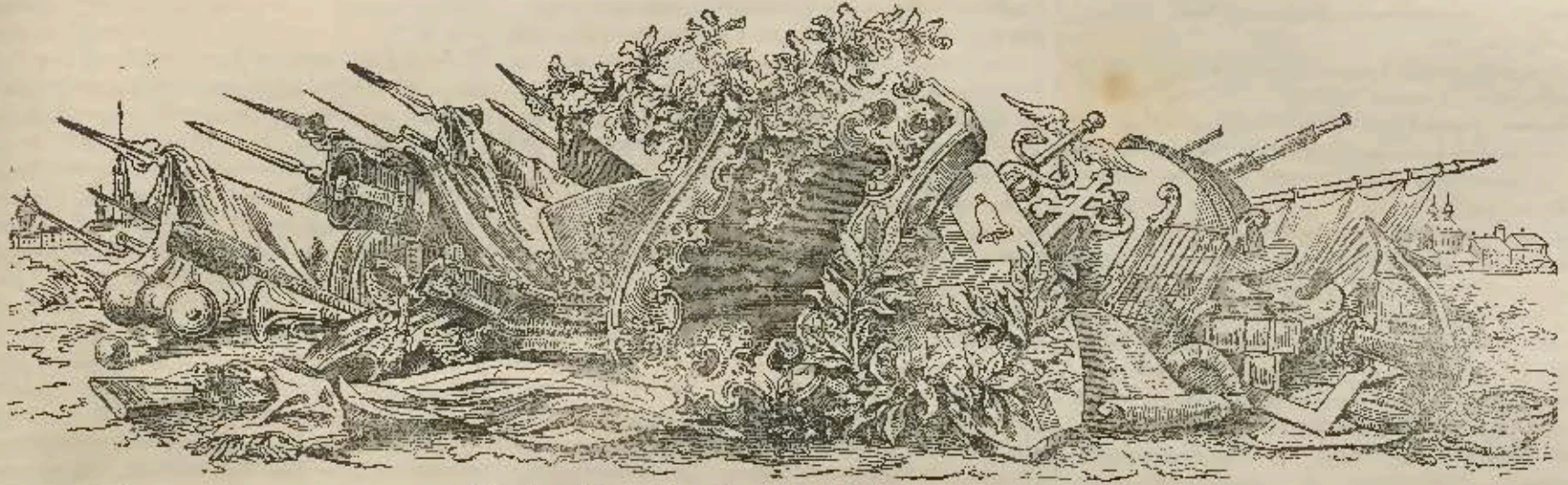




Երանգիք Եւրաթիւնիսն



ԹԻՒ 26

2 ՅՈՒԼԻՍԻ (20 ՅՈՒՆԻՍԻ)

1855

ԲՈՒԼԱՆԴԱՅԻՒԹԻՒՆ

ԲՈՒՍՏՐԱՆ. Կարգը դրոշմը նուազեցրի՞ւ. հրաման կու տայ.
— Մարտի տարեկան փող Օսթ անցէ փոխ յարկին
խորհրդանշանն էր: — Կալ. կանգնի փարիզ. զեպարանին խոր-
հան պարտաւորութիւն: — Փոքրէլ. Օսթէն սեպտեմբ. — Եւ.
կիւրա իշխան: — Պատերազմի յերթ: — Հեռագրական լուր:
ԿԵՂԷՆ. Փոքրիկ օրհնակ տար: — Կարգաւորէն Օ. Պոն
իւրեան կ'երթայ: — Եւր. փոխադրութիւն մը:
ՍԵՐԻԿԵՆ. Թուրքիի ազգայնական չմարտականութիւն:
ՍՈՒՐԵՆԵՆ ՏԵՐԻՍԻՒՆ. Սերի կայի կրօնի ազատութիւն:
Եւ. — Կղզիապատ գործը: — Եւրեպոյ յերթ:
ՈՒՍՈՒՐԱՆԿԱՆ. ԲԵՐՈՅԿԱՆ ՎԵՊ. Եւր. կամ
թու. առաւելան մէջ կրօնի գործը իւրը: Բ.
ԲՆԱԳՈՐԾԱՆ. Եւրասիական մարդ մը:

ԱՆՅՅՐԻՈՒ

ՎԵՆԵՐ. 2 ՅՈՒԼԻՍԻ:

ՍԻԼՎԱՆՈՒ ԼԵՊԵՆՆ անցած ամիսը 28ին մեծա-
փառ կայանք Լեւոնիքիէն նոյն ամիսը 24ին տուած
մէկ հրամանագիրը հրատարակեց. որով նոյն կայանք
կը հրաւիրէ, որ Կ. և Գ. բանակներու պահեստի
գործը լուծուի, և իւրաքանչիւր իր առեր անկը
խրիստի: Լրագրաց ըստին նայելով, առ հրամանա-
գրին զօրութեամբ աւստրիական զորքը 150—200
հազարի շարի տխուր նուազի, որն որ արև. երևան իրը,
զրայն մէջ մեծ նշանակութիւն ունեցող զիպուս մը
կրնայ համարուիլ, և ինչպէս յայտնի է, առկայե-
րական որդու մը արեւմտեան տերութեանց կողմէն
աւստրիական վերին առաջադիւն իւրան ընդունելի
չըլլալէն յառաջ եկած է:

ՍԻԼՎԱՆՈՒ Օ. ԼԵՊԵՆՆ Կ. Եւր. յարգիրը Բաւարի
24ին Սիւստաուսի 18—19ին ըստը հասնելէն Եւ-
ր. Տեառն եւլ հաստաւոր կը գրէ:

Վերադառնալէ անուան փառաւորութիւնը, որն որ
բանակներին համարան այնպէս շուտով նսեմացու-
ցած էր, նուազելու վրայ է: Վերին հրամանաւ-
րութիւնը ապարիւն մարդուն ձեռքն անցնելէն վեր
զաշնաւորաց զորքը քսան հազար հոգեւ շարի կոր-
սնցող: Ստաուսի կորուստ: Կը յաւանդ որ մե-
ծ և չարահամ շտապարան իւր մին է ըսելը որ
զաշնաւորաց (Բաւարի) 18ին եղած դժբախտ յար-
ձակումն 9000 հոգի արժած ըլլայ, ինչպէս այսօր
կը խոսուի: Բայց անտարակոյս ան յանդուրդն
զօրութիւնը նոյն թուրքի երկին երկու մասին մնա-
ւորած պիտ որ ըլլայ:

Հանու զինուորականը առ հաստաւոր կը համարին
որ թեւանին, Մարտիկն ու Քոստիկն պարիսպնե-
րուն վրայ եղած յարձակումը ամառուրներով փոր-
ձուած ըլլայ: Իրար ալ մէ. Կաղզիացեաց եւ մէ. ալ
Ստաուս պաշտօնաւորներուն մէջ յիշատակութիւն
մը կայ որ պարսպին մէկ կողմը լծկամութեամբ հա-
րուածներով իրամտաւ ըլլայ: Ան պարսպաց մե-
ծագլին մասը հողովն ամրո իւրեանք են, որոնց
դէմ լծկամութեամբ զաւթիները քիչ ազդեցու-
թիւն կրնան բնել: Բարձրանալէն յառաջ եղած
24 ժամու զնդակն ու լծկամը Ստաուս շատ մարդ
մնացող, ինչպէս իրենց տուած տեղիկով լծկամը մէջ

այ նոյն գեղակոծութիւնը ստաուի կտորած ընդ-
նեղէն մէկը կ'անուանուի: Բայց իրենց զօրաց շա-
տակները համար եղած կորուստները կրցան շա-
տով նոր պաշտօնաւորներով լծկամը: Կաշնաւորաց
աւելցած գլխաւոր նպատակը, որ յարձակողներուն
համար ուրիշ ու լծկամ պարսպին մէկ կողմը մեծ
խրամաւ մը բանին չյաջողեցաւ:

Բայց որովհետեւ յարձակումը բնելու արդէն ո-
րչաւած ու պարտաւորուած էին, հրամանատար զօրա-
պետը պաշտօնէն իր մեղքին (կամ սանկտի լծկամը)
վեր կ'ընկնէր ամառուր փորձել: Ստաուսի վրայ է-
ղած յանդուրդն յարձակումն յաջողութիւնն առ
ձեռններէն փորձն ալ բնելու գրգռեց:

Բայց Անտաուսի ամրութիւնները, որչափ որ
մարդ գլխաւոր անկերուն կը մերձենայ, այնչափ աւելի
ամրո և ստիպի բաներ են: Կաշնաւորներուն մին-
չեւ հինա առած տեղիքը միայն պարսպին ամրու-
թիւններ էին: Ան մերձապատնէ շինու ու զոչապա-
նէնները, որոնց յարձակումը անուր Ստաուս 23ին
ու 24ին զիշնեան այնչափ արիւնհեղութիւն տը-
ժեց, ինչպէս մտնել է Ստաուսի օրուան մը մէջ չե-
նուած բաներ էին: Ստաուսի տղ, որն որ պնշափ
բազմութիւնը զոհեր պահանջեց, որոնց միշտ լծկա-
նիւն մին է, որն որ պաշտօնուն առնե Մարտիկն
պարսպին պաշտպանութեամբ համար չինուած է:
Կաշնաւորը Բաւարի 18ին արեւմտեան օրը տալլին
անկամ իւր բերդին քանի մը մասերուն մասեցան:
Եւր. իւր ամրութիւնը ամ պարսպաց ահագին ամրու-
թիւնը, պաշտպանութիւնը իրենց բարձրութեանց
վրայ ան մեծ առաւելութիւնն ալ ունեին, որն որ
ամէն պաշտպանն առնե հողապատնէի մը պաշտպա-
նութիւնը կը մտաւ յոյն: Երբ որ լծկամին մայրիկ
(կամ ստաուսի լծկամը) վարէն վեր կ'ընկնէր նոյնին
վրայ յարձակումը բնելու պարտաւորուած է: Եւր.
մը անդաւաններու միջնորդութեամբ յարձակող
անուր պնշափին հին ժամանակաց անանգութիւն
մին է, երբ որ սպանի լծկամութիւն գիտութիւնն ու
հրապարակ կատարելով ուրիշութիւնն ու գործածու-
թիւնը զեւ շատ ստորին վիճակի մէջ կը գտնուէին:
Ստաուս Սիլվանիայի առջեւ փորձելով ստաուսն որ
նոյն աւանդութիւնը հինգած է, իսկ Կաղզիացիք և
Եւր. իւր նոյն հինա ստաուսն:

Ստաուսի (Բաւարի) Բանդուրէն աս փոր-
ձին ձեռք չէր գտնել: Բայց Սիլվանիայի Փիլիսիւն
Սիլվա Եւր. իւր գլխաւոր եղած մարդ է, ինչ որ երբ
մի տրչաւանաց հրապարակ պնշափ պատիւ և Ստաու-
սին որ առանձին իւր իւր մը գլխաւոր (chef d'école)
համարուի: Եւր. իւր զօրաց լծկամը բանտ պէտք
է, մանաւանդ երբ որ զօրաց լծկամը մին է:
Մարտիկն կ'անգը շատ լծկամութիւն խաղի նշանակ-
ներ են, և ով որ (խաղի) լծկամը մը վրայ այնչափ
շատ կը վստահի պէտք է գտնե փառաւորի:

Հանու 18ին զժրախտ գործողութիւնը բաւ
չարեւ. մեծ յառաջողութիւն ըստմին նորին կը հա-

տաւենք: Կաղզիացեաց և Եւր. իւր զօրաց պէս իրենց
պարտիկ մտնող, ինչպէս որ ու առաւ (պատու-
րաւորան) զօրութիւնն ունեցող ու տեղին և զի-
մացիւնն ու յարաւորը հոգի ունեցող աղջեր
մանակուն դժբախտութեամբ մը չեն մեղանայ ու
չեն վշտար: Բանակ մը, որն որ ամբողջ Եւր. իւր-
մի մէջ անցող, անցող յարձակումը մը չիւրանիր
ու չիւրանիր:

Ստաուս ամենայն 18ին դէպքը բազմադիմի և
մեծ հետեւանքներ պիտ որ ունենայ: Կաղզիացեաց
վերին հրամանատարին համարան և պատուին հա-
տած նուազեցր: Կաղզիական և անկերական բա-
նակներուն անեցած փոխադրութիւն յարաւորութեանց
վրայ առանց աղջեր լծկան չիւրանիր մնալ:

Կաղզիացեաց կորստն Եւր. Ստաուսին չափին
աւելի զգաւ շաւորութեան և խիստ կ'անհաւաքու-
թեան վրայ գանդատներ կը լինան: Հինա Մարտիկն
ստաուսիս յարձակումն անգլիական զօրաւորին
բարձրաբանութիւնն ու շոշափի պատկեր մը կու ապ-
նայանք ձեռքն ալ միշտ կու ապ իր գլխաւոր ու աղ-
նագիտութիւնը (lectique) իրեն խիստի ու յաւ-
դալն գաղղիացի պաշտօնակցին վնասելով: աղջի և
պայծառ լուր մը մէջ գնելու: Վերին տուններու
փարիզի մէջ շատ կը խոսուէր լծկամը աղջի կը
լու լծկամը ամբողջ բանակին վերին հրամանա-
տարութիւնը գաղղիացի զօրաւորին մը ձեռքը կեն-
դրանայու եւլ ըլլայ: աս առաւին յաւանդ յա-
րուցած փառաւորն գործողութիւնը 18ին ու
րիւնակեց գործողութիւնն անտարակոյս շատ եւ
կը մնայ:

Սիլվա զիններ կ'ան որ անցող յարձակումը
Կաղզիացեաց գիտեց համար ձախտը որ մը պատու
հետ: Բաւարի 18 յաւանդութիւն պաշտօնաւոր տա-
րիկարին օրն է:

Կաղզիական լծկամը նոյն օրն Եւր. իւր զօրաց
ալ նուազ ձաղղ չի գտ: Կաղզիացեաց լծկամը
պահայ լծկամը գիտեց իւր, որն որ պարտաւոր
կարգի ջարդ կ'ընած է, ամենէն աւելի մեծածեծ
կորուստներ ունեցողներն անգլիացի գեղերն են:

Եւր. իւր անցողութիւնն արեւմտեան տե-
րութեանց կողմէն չընդաւանելէն ետք շատ տեսակ
լուր տարածուեցան և օրն որ կը տարածուին իրեն
առկայ Եւր. արեւելեան ինչոյն մէջ բանելու ըն-
թալլին վրայ: Եւր. ամենէն վրայ ստաուս պատա-
տան մ'ընելու համար պաշտած կը համարենք նոյն
իսկ Եւր. իւր արտաքին գործող պաշտօնակցին փարի-
զի տարաբանութիւնը գեղանակն գրած պաշտօնակցի
հոռ տեղի գնելու: Ինչպէս որ Եւր. իւր անհաւաք
կը հրատարակէ:

Սիլվա, 20 Բաւարի
Պարսպին սեպտեմբ. ամիսը 10ին գրաւած պաշ-
տօնակցի մ'առջեւ կարգաց, որուն մէջ Ստա-
ուսի կտոր մէկիկ մէկիկ ան ամեն պատմութեան
կը յաւանդէ, որոնց համար Կաղզիացի կառավարու-
թիւնը չընդունիլու ան առաջադիւն լծկամները գ-

որոնք կայանք, իր վնասներն բարձր գնահատել անկողնու վրան առած էր: ասիւն արմատի մը եւ միանգամայն Վառլայի, Կապուլայի եւ Ենդիպի մէջ դրուելու գաղտնիք մը յառաակարծին բնագիրը ձեռքի կը խալտէ, որն որ մեր առաջարկութեան իրեն կատարելագործութիւն մը պիտի ծառայէ:

Չնայ ամենայն Սին ինքի իրենց անդիկութիւնները, զիս աս ծանուցումն ընկալաւ սահմանափակ, որուն լաւանգահանը կը խոստովանի որ մեզի համար շատ ցաւալի բան էր: Եւ աս ցաւն անով տեսիլ հիմունք, որովհետեւ Վալեւաքի կամին պաշտօնադրոյն մէջ երկուցած կարենաց տարբերութիւնը չէ թէ միայն երրորդ սկզբան գործարարութիւնն այսպէս ընկալաւ միջոցներուն եւ կողմանակներուն վրայ է, այլ նաեւ ասոր նկատմամբ Գեկ, Չճին արձանագրութիւններ, հաստատուած միաբանութեան վրայ ալ կը տարածուի:

Թիւս յիշի գահճին, յայտարարութիւնը վաւերացի կայանք, մեր մեծամիտ ախորժն առնելու գնելու, եւ մեծամիտ կայսրմէ հրաման ընդունեցայ որ իր աս բնութի վրայ ունեցած կապը իրը ձեռք խնայելով, զորն որ կը յանձնէր որ արտաքին գործոց պաշտօնէին հաղորդէր:

Վալեւաքի կամին իր պաշտօնագրին մէջ կ'ըսէ, որ Կապուլայի կայսրն Ենդիպի մեծամիտ թաղու հոգին կատարելութեան հետ մեր բրած տապար, կուլեանց մէջ պիտի լաւ ծուծ մը ընէ գտնել, որն որ համեմատ Ենդիպի թէ Կապուլայի բրած գտնելու, եւ թէ միանգամայն Ենդիպի կարգադրութեան շուրջն, որուն համար ասորը ձեռքն առած է: Մեծամիտ կայսրը երկուցն եւ հասուն ընտալութեան ետքը համոզուեցաւ որ Եւստրիպի Ռուսոյ տալու վերջնագրոյն մէջ բացատրուած դրութիւնն ազդեցութիւն չունի, որովհետեւ աս գրութիւնը ոչինչ կ'ընտելաւ Ռուսոյ աստիճան գործութեան շարք մը կը գտնէ, որուն շարժարարմը պատեւ թաղմին նպատակն եղած է:

Կապուլայի աստիճան կ'ընտել որ մեր յատուկագին մէջ կ'ըսէ յաճախ արմատի քիչ կը համարաւորանէ ան նպատակին, որուն գաղտնիքը տեղափոխելը բոլոր իրենց ծննդն ուղղած են, որոնք մեր վերջնագրոյն բացատրութեանց համաձայն գրած խաղաղութիւն մը միայն Ռուսոյ շահ հաւոր է: Եւ վերջապէս արեւելք Վալեւաքի կամին հաստատուածին պէս միայն աս տեղափոխելը այս գինը տեղադրուելու համար եղած պատերազմին մէջ զոհարած է:

Եւ քննութեան ատեն չմոռցելու համար՝ հարկ է որ ամեն բանէն յառաջ խաղաղութեան ամեն պայմաններն աչքի ունենանք, որովհետեւ աս կ'ընտելաւ, միայն կ'ընայ խնդրոյն վրայ ուղի մը մը կտրուի, որ արեւելք խաղաղութիւնը տեղափոխութեան, տարահալութեան եւ հաստատութեան համար պահանջած բոլոր յատկութիւններն ունի:

Դանակցութեանց նպատակն եղող հիմքին առջինն, ինչպէս նաեւ երկրորդը պայմանի կ'ընտելաւ որպէս ծառայած են, որ ալ իրեն կատարուել կրնան համարուի: Երրորդին գաղտնիք՝ ասիւն իր կանաչան տարբերութիւն կը կ'ընտելաւ: Աստիճան տեղափոխութեան անհրաժեշտութիւնն եւ անհրաժեշտութիւնը պաշտօնական նպատակ ունեցող մասին համար, ունի իսկ Գալիլէի գահճին պէտք է խոստովանի, որ մեր առաջարկութեան մէջ բացատրուելու պահու բան մը չկար որովհետեւ ասիւն ծանուցումն, քաղաքական գոյութիւնը կ'ազդէր, եւ ասիւն ետքը ան տեղափոխութեան վրայ ինչ ինչոր որ ըլլայ, ինչ փոփոխ որ անոր տալան էլ չէ՝ անհրաժեշտ իր եւ իր զորաւոր դրոյններն մէջ միայն կարգադրութեան գործը պիտի ըլլայ:

Ինչպէս եւ Գալիլէի գահճին աս տալան էր եւ իրենցութիւնը կը ծանցայ, ի վերայ այս ամենոյն իրեն, որ Ռուսոյ Սեւ ծովու մէջ ունեցած առաջին ազդեցութեան գաղտնիք, որն որ երրորդ եւ քաղաքականութեան առաջինն է, աս մեր առաջարկութիւններով չկատարուի:

Եւստրիպի յետք եւս ցաւալեւ, որ Օսմանեան տերութեան գէտ՝ եղած ամեն յարձակում՝ ծովու վրայէն եղել է, ցամաքին վրայէն եւ զիս է միշտ եւրոպական երաշխաւորութեանց յայտնի բանաբարութիւն մըն է, որ երաշխաւորութեանց ասիւն նոյն տերութիւնը դրած է:

Սեւի կ'ընտել, որ աս որոշմամբ Ռուսոյ Սեւ ծովու նաւատորմին իր վերջին տեղափոխութեան գէտ՝ ունեցած սպառնական գիրքը գրեթէ կը կորուցնէ: Եւ ընդհանուր դիտարկութիւնէն դուրս, ծովու ներքին կողմէն փոփոխութիւն մը երկրորդ առաջարկութեան 3 եւ 4 յայտարարութիւններով բացատրութիւնները Ռուսի Սեւ ծովու ծովանց զորութեան չարագանց ամենուն գէտ՝ բաւական երաշ-

խաղաղութիւններ չէն տար: Եւ գաղտնիք տարեկան ինչ է:

Թիւ որ Ռուսոյ ծովանց զորութեան հիմնական վնասին (Total à flot) իրենց չարհապարհ ըլլանք՝ անոր գիծայր 6 կայան եւ հսկող կրկնայրի նաւեր կրնանք դնել անկախ Ցաճկաստանի ծովանց գոյութիւնէն: Ռուսոյ ամեն նոր շինած նաւուն համար՝ գաղտնիքը իրենց կ'աւանդէ որ համեմատաբար իրենց Սեւ ծովու նաւատորմին շահուն: Թիւ որ բարձրագոյն Գալիլէի կ'ընտել վնասն զի մէջ կը տեսնէ, իրեն աս իշխանութիւնը կը վնասազնէր, որ գաղտնիքը նաւատորմին ունեւթիւն թիւն կ'ընտել: Ցաճկաստանի համար աս որոշած յաւաքադրոյն ունեւթիւնն արեւելքն ու ծանրութիւնը կ'ընտել թրագոյն: Չիլիպարի մէջ միջոց գէտ՝ տարեկան որ աս զորութիւնը ծովանց տեղափոխութեանց վրայ ծանրաւորուել գտնել կը դնէ: Եւ զոհերը հազիւ անոց աստիճան կ'ընտել, զորոնք Միլիթերիան ծովու մէջ կ'ընտել նաւեր պահելու իրենց վրայ կը դնէ: Եւստրիպի աս բանին վրայ մէջ զմեզ խալտել չենք թելի: Թիւ որ Եւրոպան տեսնած գործը անկախութեան չ'ուղի, ինչ որ Ցաճկաստանի վերահաստատութեան վրայ մէջ ծանրակշիռ շահ մը կը դնէ, որն որ նոյն տեղափոխութեան մէջ կ'ընտել քրիստոնեայ ժողովրդեան վնասին բաւական նախախնի չիլիպարի դուրսի, ան ասն երաշխաւոր տեղափոխելը դեռ երկուցն ժամանակ իրենց ներկայութիւնը գէտ՝ քանի մը պատերազմական նաւերով ան տեղափոխութեան վրայ մէջ ծանրակշիռ: Ինչպէս որ կ'ընտել ինչ ըլլայ, այնչափ հաստատութեան ինչ որ Ռուսոյ ամեն Սեւ ծովու մէջ նոր նաւեր շինելու փութոյ, գիտնալով որ ան ատեն աս են խաղաղութեան մէջ գաղտնիքը Ցաճկաստանի հաւաքադրութեան տեսնալու համար՝ հակառակ պայմաններն ի գործ պիտի գրան:

Սեւի վրայ եւս խաղաղութիւնը որ աս ընտել փորձեց, ան տեսն ուստիւն ծովանց զորութեան յաւաքադրութեան արդիւն չարած չարին անկախութեան իր պատերազմի առիթ համարուել փոխադրութեան տեղափոխութեան, զորն որ տեղափոխելը վնասն առած են, բաւական չէ որ աս կ'ընտել իր արեւելքն տեսն ունեւթիւն մար:

Կրնա՞ մի մէջ հիմնական հաստատութեան տեղափոխութեան հաստատութեան որ խաղաղութիւնը միայն Ռուսի համար աղէկ է, աս խաղաղութիւնը որն որ իշխանութեանց պաշտօնականութիւնն եւ բաղնիքի եւ ուղիւ յաղող պատերազմներուն պատերազմներն անոր ձեռքէն կ'առնու, որն որ Գալիլէի կ'ընտել, Ցաճկաստանն Եւրոպայի երաշխաւորութեան տակ կը ձգէ, եւ Ռուսոյ ամեն բոլոր Եւրոպայի գէտ՝ պատերազմը բանալու պատճառ կը ստիպէ, որ իրեն վերաբերելու Սեւ ծովու մէջ չարին անկախութեան լին եւս կ'ընտել, աս խաղաղութիւնը, որն որ Ռուսոյ ամեն Սեւ ծովանց քրիստոնեայ հպատակներն հանդիսանալով մէջ խաղաղութեան սկիզբն ու պատերազմ կը կը վերցնէ, եւ վերջապէս հաստատութիւններով լինան քաղաքական դրութիւն մը կը հաստատուի, որն որ Ռուսոյ ամեն աստիճանի աստիճանի միայն ինչպէս ինչ տեղափոխութեան հաստատութեան պահելով՝ գիտնալով որ աստիճանի որ փառապիւսկան միայն եւ Եւրոպայի վրայ յարձակումները շարունակելն ընդ միջոց համար: Սեւի վրայ ինչ համար գիտնալով ինչ թորուել եւ երրորդ երաշխաւորութեան երկրորդ մասին լուծման մասնաւոր քննութեան անցնելը, որովհետեւ անի մը տալար կ'ընտել գաղտնիքը խաղաղութեան քաղտնիքն է: Գեկ, Չճին արձանագրութեան խաղաղութիւնը խորհրդի ամեն լուծ, զորոնք Վալեւաքի կամին իր կ'ընտել յառաջ կը բերէ, կը գտնել որ աս խաղաղութեան Սեւ ծովուն մէջ ունեցած առաջին ազդեցութեան պաշտօն միայն կը շարունակեն, որովհետեւ կը յայտնեն որ ասոր նկատմամբ ըլլալու կարգադրութիւններն ուղղակի պատերազմի վնասներն կ'ընտել ունեւթիւն լուծ անհրաժեշտութեան հիմնականն չեն կրնար որոշուի:

Սեւի վրայէն ժամանակն անցաւ բոլոր որովհետեւ աս պատերազմին գէտները վնասին այն չարի չիլիպարին, որ կ'ընտել լուծման համար դրական տարրերն անտախարակ, պէտք էին կարգադրութիւն մը իսկ տեսնու, որն որ չէ թէ միայն հիմնական խաղաղութիւններն, այլ քրիստոնեայ պաշտօնին յաւաքադրութեանն ու եւրոպայի ընդհանուր շահը բաղնիքակեր:

Սեւի չէ նաեւ մասնաւոր որ Ռուսոյ ամեն տալան գրութեան վերջնագրին իրեն երկու տեսակ լուծում լուծ կու տայ որ ընտել: Սեւի վրայ չեն համար, որ Վերորդուրի գահճին աս հաստատութիւններ ընտելութեան առջին տեսնելով եւ մեր երկրորդ վերջնական առաջարկութեան մարդ սպառնացած քաղաքականութեան տեսնելն միայն վնասներն իրեն փառապիւսկան չեն ուղղելով՝ ինչ զմեզ երկրորդին կ'ընտել պաշտ-

որն որ հիման կ'ընտել նախելով՝ գաղտնիքն սկիզբ տնի եւ նպատակն է երկու ծովանց խաղաղութեան խաղաղութիւն: Վալեւաքի կամին ալ չխաղաղութիւն, որ Ռուսոյ ամեն վերջնագրին երկրորդ առաջարկութիւնն ընդունելու պիտի փութայ: Եւստրիպի պաշտօնագրի պիտի հետեւի, ի վերայ այս ամենոյն չեն կ'ընտել միայն նախելով մէջ ստիպման ծանրութիւնը չիլիպարի վրայ որ իր բանակներն խորքի մէջ գոցուած յաճախ խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան կ'ընտել, որ աստիճան կ'ընտել զորութիւնը կ'ընտել: Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

Սեւի վրայ ծանրութեան մը աստիճան, որն որ ինչ միայն անկախ պայման եւ յայտնի լինելու պիտի որ ունէ: Հիմնական պատերազմին փառնան ինչ է: Ռուսոյ ամեն Վալեւաքի կամին վրայ առաջարկութեան խաղաղութեան արձարծուած ազդեցութեան վնասներն ուստիւն արեւելք վրայ կ'ընտել: Եւստրիպի որ Վալեւաքի կամին կ'ընտել, որուն վրան գաղտնիքն ընտել համար հարկաւոր երեւելու խաղաղութեան խաղաղութիւնները մեզի կը պահին, հաստատուած ըլլայ, այստեղ ամենոյն կ'ընտել թէ զոչ յայտն են, որ խաղաղութիւնը իրենց ունեւթիւն մեր արեւելքն խնդրոյն առաջարկած լուծումն ի բոլոր հաստատութեան ծանրակշիռ եւ ազդու նկատուել:

